

ESEMÉNYALGEBRA, VALÓSZÍNŰSÉGSZÁMÍTÁS AXIÓMÁI

1. Háromszor egymás után feldobunk egy szabályos pénzérmét. Azt figyeljük, hogy mennyi fejet dobunk. Az alábbi események közül melyik adható meg az eseménytér részhalmazaként?

[eseménytér: $\Omega = \{0, 1, 2, 3\}$]

- (a) **B** A: nem dobunk háromszor fejet [$A = \{0, 1, 2\} \subset \Omega$]
 (b) **B** B: pontosan két dobás fej [$B = \{2\} \subset \Omega$]
 (c) **B** C: legalább egy fejet dobunk [$C = \{1, 2, 3\} \subset \Omega$]
 (d) **B** D: az első két dobás fej, a harmadik írás
 [Az események sorrendje is számít. Az eseménytér megadásánál viszont a sorrendet nem vettük figyelembe, így ez az esemény nem fejezhető ki Ω részhalmazaként.]

2. Egy szabályos dobókockával egyszer dobunk. [eseménytér: $\Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$]

A: páratlan számot dobunk [$A = \{1, 3, 5\}$]

B: háromnál kisebb számot dobunk [$B = \{1, 2\}$]

C: háromnál nagyobb számot dobunk [$C = \{4, 5, 6\}$]

Fogalmazza meg és határozza meg az alábbi eseményeket:

- (a) **B** \bar{A} [nem dobunk páratlan számot, $\bar{A} = \{2, 4, 6\}$]
 (b) **B** \bar{C} [nem dobunk háromnál nagyobb számot, $\bar{C} = \{1, 2, 3\}$]
 (c) **B** $A + B$
 [páratlan számot dobunk vagy háromnál kisebb számot dobunk, $A + B = \{1, 2, 3, 5\}$]
 (d) **B** $A \cdot B$ [páratlan számot dobunk és háromnál kisebb számot dobunk, $A \cdot B = \{1\}$]
 (e) **B** $A - B$
 [páratlan számot dobunk, de nem dobunk háromnál kisebb számot, $A - B = \{3, 5\}$]
 (f) **B** $B - A$
 [háromnál kisebb számot dobunk, de nem dobunk páratlan számot, $B - A = \{2\}$]
 (g) **B** $B + C$
 [háromnál kisebb számot dobunk vagy háromnál nagyobb számot dobunk, $B + C = \{1, 2, 4, 5, 6\}$]
 (h) **B** $B \cdot C$
 [háromnál kisebb számot dobunk és háromnál nagyobb számot dobunk \rightarrow lehetetlen esemény, $B \cdot C = \emptyset$]

3. Egy áruházban három személyszállító lift van. Vegyük a következő eseményeket:

A_1 : az 1. lift működik

A_2 : a 2. lift működik

A_3 : a 3. lift működik

Fejezze ki az A_1, A_2, A_3 eseményekkel, hogy

- (a) **B** pontosan az egyik lift működik [$A_1 \cdot \bar{A}_2 \cdot \bar{A}_3 + \bar{A}_1 \cdot A_2 \cdot \bar{A}_3 + \bar{A}_1 \cdot \bar{A}_2 \cdot A_3$]
 (b) **B** csak a 2. lift működik [$\bar{A}_1 \cdot A_2 \cdot \bar{A}_3$]

- (c) **B** egyik lift sem működik $[\overline{A_1} \cdot \overline{A_2} \cdot \overline{A_3}]$
 (d) **B** pontosan kettő lift működik $[A_1 \cdot A_2 \cdot \overline{A_3} + A_1 \cdot \overline{A_2} \cdot A_3 + \overline{A_1} \cdot A_2 \cdot A_3]$
 (e) **B** mind a három lift működik $[A_1 \cdot A_2 \cdot A_3]$

4. Egy műhelyben három gép dolgozik. A, B, C események jelentsék rendre, hogy az első, második, harmadik gép egy éven belül elromlik. Fejezze ki az A, B, C eseményekkel, hogy egy éven belül

- (a) **B** csak az első gép romlik el $[A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}]$
 (b) **B** mindhárom gép elromlik $[A \cdot B \cdot C]$
 (c) **B** csak az egyik gép romlik el $[A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C]$
 (d) **B** legalább egy gép elromlik $[A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C + A \cdot B \cdot \overline{C} + A \cdot \overline{B} \cdot C + \overline{A} \cdot B \cdot C + A \cdot B \cdot C]$
 (e) **B** egyik gép sem romlik el $[\overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}]$
 (f) **B** legfeljebb egy gép romlik el $[\overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C]$

5. Igazolja, hogy tetszőleges A, B eseményekre fennáll, hogy

- (a) **B, V** $A - B = \overline{B} - \overline{A}$
 $[A - B = A \cdot \overline{B}$
 $\overline{B} - \overline{A} = \overline{B} \cdot \overline{A} = \overline{B} \cdot A = A \cdot \overline{B}]$
 (b) **V** $(A - A \cdot B) + B = A + B$
 $[(A - A \cdot B) + B = A \cdot \overline{A} \cdot \overline{B} + B = A \cdot (\overline{A} + \overline{B}) + B = A \cdot \overline{A} + A \cdot \overline{B} + B = A \cdot \overline{B} + B =$
 $(A + B) \cdot (\overline{B} + B) = (A + B) \cdot \Omega = A + B]$
 (c) **V** $(A + B) - A \cdot B = A \cdot \overline{B} + \overline{A} \cdot B$
 $[(A + B) - A \cdot B = (A + B) \cdot \overline{A} \cdot \overline{B} = (A + B) \cdot (\overline{A} + \overline{B}) = A \cdot \overline{A} + A \cdot \overline{B} + B \cdot \overline{A} + B \cdot \overline{B} =$
 $A \cdot \overline{B} + B \cdot \overline{A} = A \cdot \overline{B} + \overline{A} \cdot B]$

6. Igazolja, hogy tetszőleges A, B, C, D eseményekre fennáll, hogy

- (a) **B, V** $(A - B) \cdot (A - C) = A \cdot (\overline{B} + \overline{C})$
 $[(A - B) \cdot (A - C) = A \cdot \overline{B} \cdot A \cdot \overline{C} = A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}$
 $A \cdot (\overline{B} + \overline{C}) = A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}]$
 (b) **B, V** $(A - C) \cdot (B - C) = A \cdot B - C$
 $[(A - C) \cdot (B - C) = A \cdot \overline{C} \cdot B \cdot \overline{C} = A \cdot B \cdot \overline{C}$
 $A \cdot B - C = A \cdot B \cdot \overline{C}]$
 (c) **B, V** $\overline{A \cdot B + C \cdot D} = (\overline{A} + \overline{B}) \cdot (\overline{C} + \overline{D})$
 $[\overline{A \cdot B + C \cdot D} = \overline{A \cdot B} \cdot \overline{C \cdot D}$
 $(\overline{A} + \overline{B}) \cdot (\overline{C} + \overline{D}) = \overline{A \cdot B} \cdot \overline{C \cdot D}]$
 (d) **V** $(A - B) - C = (A - C) - (B - C)$
 $[(A - B) - C = A \cdot \overline{B} - C = A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}$
 $(A - C) - (B - C) = A \cdot \overline{C} - B \cdot \overline{C} = A \cdot \overline{C} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} = A \cdot \overline{C} \cdot (\overline{B} + \overline{C}) = A \cdot \overline{C} \cdot (\overline{B} + C) =$
 $A \cdot \overline{C} \cdot \overline{B} + A \cdot \overline{C} \cdot C = A \cdot \overline{C} \cdot \overline{B} = A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}]$

$$(e) \text{ B, V } A - B \cdot C = (A - B) + (A - C)$$

$$[A - B \cdot C = A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} = A \cdot (\overline{B} + \overline{C}) = A \cdot \overline{B} + A \cdot \overline{C}]$$

$$(A - B) + (A - C) = A \cdot \overline{B} + A \cdot \overline{C}]$$

$$(f) \text{ V } A - (A - B) = B - (B - A)$$

$$[A - (A - B) = A - A \cdot \overline{B} = A \cdot \overline{A \cdot \overline{B}} = A \cdot (\overline{A} + \overline{\overline{B}}) = A \cdot (\overline{A} + B) = A \cdot \overline{A} + A \cdot B = A \cdot B$$

$$B - (B - A) = B - B \cdot \overline{A} = B \cdot \overline{B \cdot \overline{A}} = B \cdot (\overline{B} + \overline{\overline{A}}) = B \cdot (\overline{B} + A) = B \cdot \overline{B} + B \cdot A =$$

$$B \cdot A = A \cdot B]$$

7. Legyen az A esemény valószínűsége 0,6, a B esemény valószínűsége 0,3 és az együttes bekövetkezés valószínűsége pedig 0,1. Határozza meg az alábbi valószínűségeket!

- (a) **B, V** $P(\overline{A})$ [0, 4]
 (b) **B, V** $P(\overline{B})$ [0, 7]
 (c) **B, V** $P(A + B)$ [0, 8]
 (d) **B, V** $P(A - B)$ [0, 5]
 (e) **B, V** $P(B - A)$ [0, 2]
 (f) **B, V** $P(\overline{A} + \overline{B})$ [0, 9]
 (g) **B, V** $P(A + \overline{B})$ [0, 8]
 (h) **B, V** $P(B \cdot \overline{A})$ [0, 2]

8. Legyenek A és B olyan események, melyekre teljesül, hogy B maga után vonja A -t ($B \subset A$), $P(A) = 0,7$, $P(B) = 0,3$. Határozza meg az alábbi valószínűségeket!

- (a) **B, V** $P(A \cdot B)$ [0, 3]
 (b) **B, V** $P(A + B)$ [0, 7]
 (c) **B, V** $P(A - B)$ [0, 4]
 (d) **B, V** $P(B - A)$ [0]
 (e) **B, V** $P(\overline{A} \cdot B)$ [0]
 (f) **B, V** $P(A - \overline{B})$ [0, 3]

9. Legyenek A és B olyan események, melyekre $P(A) = 0,6$, $P(B) = 0,5$ és az együttes bekövetkezés valószínűsége pedig $P(A \cdot B) = 0,3$. Határozza meg az alábbi valószínűségeket!

- (a) **B, V** $P(\overline{A})$ [0, 4]
 (b) **B, V** $P(A + B)$ [0, 8]
 (c) **B, V** $P(A - B)$ [0, 3]
 (d) **B, V** $P(B - A)$ [0, 2]
 (e) **B, V** $P(\overline{A} + \overline{B})$ [0, 7]
 (f) **B, V** $P(\overline{A} + B)$ [0, 7]
 (g) **B, V** $P(A \cdot \overline{B})$ [0, 3]

- (h) **B,V** $P(\overline{A} - \overline{B})$ [0, 2]
10. Legyenek A és B olyan események, melyekre teljesül, hogy B maga után vonja A -t ($B \subset A$), $P(A) = 0,7$, $P(B) = 0,4$. Határozza meg az alábbi valószínűségeket!
- (a) **B,V** $P(A \cdot B)$ [0, 4]
 (b) **B,V** $P(A + B)$ [0, 7]
 (c) **B,V** $P(A - B)$ [0, 3]
 (d) **B,V** $P(B - A)$ [0]
 (e) **B,V** $P(\overline{A} \cdot B)$ [0]
 (f) **B,V** $P(\overline{A} + \overline{B})$ [0, 3]
 (g) **B,V** $P(A - \overline{B})$ [0, 4]
 (h) **B,V** $P(\overline{B} - A)$ [0, 3]
11. Legyenek A és B olyan események, melyekre $P(A) = 0,3$, $P(B) = 0,5$ és az együttes bekövetkezés valószínűsége pedig $P(A \cdot B) = 0,1$. Határozza meg az alábbi valószínűségeket!
- (a) **B,V** $P(\overline{A})$ [0, 7]
 (b) **B,V** $P(\overline{A \cdot B})$ [0, 9]
 (c) **B,V** $P(\overline{A} + \overline{B})$ [0, 3]
 (d) **B,V** $P(A + B)$ [0, 7]
 (e) **B,V** $P(B - A)$ [0, 4]
 (f) **B,V** $P(\overline{A} + \overline{B})$ [0, 9]
 (g) **B,V** $P(\overline{A} + B)$ [0, 8]
 (h) **B,V** $P(\overline{A} - \overline{B})$ [0, 4]
 (i) **B,V** $P(\overline{A} - B)$ [0, 3]
12. Legyenek A és B olyan események, melyekre teljesül, hogy A maga után vonja B -t ($A \subset B$), $P(A) = 0,2$, $P(B) = 0,6$. Határozza meg az alábbi valószínűségeket!
- (a) **B,V** $P(A + B)$ [0, 6]
 (b) **B,V** $P(A - B)$ [0]
 (c) **B,V** $P(A + \overline{B})$ [0, 6]
 (d) **B,V** $P(\overline{A} + B)$ [1]
 (e) **B,V** $P(\overline{B} - \overline{A})$ [0]
 (f) **B,V** $P(A - \overline{B})$ [0, 2]
 (g) **B,V** $P(\overline{A} + \overline{B})$ [0, 4]
 (h) **B,V** $P(A \cdot \overline{B})$ [0]
 (i) **B,V** $P(\overline{A} \cdot \overline{B})$ [0, 6]
 (j) **B,V** $P(\overline{A} - \overline{B})$ [0, 8]
13. **B,V** Legyen $P(A) = 0,3$, $P(A \cdot B) = 0,2$ és $P(\overline{B} \cdot \overline{A}) = 0,4$. Számolja ki $P(B)$ -t! [0, 5]